

معرفی یک اثر جدید و ارزشمند

حقوقدان بلند مرتبت ، جناب دوکتورنارون ابوی ، به سلسله الطاف قبلی ، باکمال محبت ، اثر علمی جدید

شان

تحت عنوان :

(خودکشی سیاسی اتحاد جماهیر شوروی و تولد کشورهای مستقل جدید)

را بمن و در واقع به انجمن شان اهدا فرموده اند .

بدینرو ، به دانشمند گرامی جناب نaron ابوی بخاطر این هدیه بزرگ مراتب سپاس تقدیم و موفقیت های مزید شانرا در نشر آثار بیشتر ارزو میبرم .

حشر و نشر با کتاب بزرگترین مایه خوشبختی من در احوال حسرت و عسرت ، سوخت و ساخت جاری است. روزگار « نازنین » که کتاب ستیزان و کتاب سوزان تاریخ را عصای پادشاهی بخشیده اند و افراطی ترین بخش حاکمان در زادگاه من که سکان دار اداره میر غضبان « امر بالمعروف » می باشند ، دهن هر دگر اندیش را می بویند ، تا کسانی را که کتاب بیشتر و متنوع خوانده اند ، تویخ و مواخذه نمایند . گویی محتسب به « فراست » دریافته است که بهترین خلق خدا آن است که یک کتاب را ناخوانده تقدیس نماید .

هیئات که با " شک کردن " که تهداب معرفت و روشنگری است ، یک سال نوری فاصله دارد .

مشعوفم که دانشوران ورجاوند و پژوهشگران نستوه و خالق آثار ذیقیمت همانند جناب دوکتورنaron ابوی ، دست تفقد بر این کمترین شان دارند و هر دم از گلستان معرفت شان بهره ور می شوم .

این کتاب بداخل (۲۱۹) صفحه و (۵) بخش بزبان جرمنی بنشر رسیده است . البته من که با زبان جرمن آشنایی ندارم ، نمیتوانم از مطالعه آن فیض ببرم .

اما ، ضرور میدانم تا ضمن سپاس انرا معرفی نمایم تا همسلکان عزیز و دوستان گرامی که با لسان کتاب بلدیت دارند ، با این اثر سودمند و بکر آشنا شوند و چه خوب است که این یادداشت زمینه ساز آن گردد تا جوانان ارجمند مقیم کشورهای جرمنی زبان این اثر را مطالعه فرمایند .

بدون شک ، مطالعه این اثر در شرایط جنگ خانمانسوز جاری اوکراین ، در درک پس منظر حوادث از اهمیت استثنایی برخوردار است

مؤلف گران ارج طی یادداشت ، از انگیزه خود در نوشتن کتاب چنین یادمانی مینماید :

" زمانیکه مجاهدین در سال ۱۹۹۲ کابل را اشغال کردند و جنگ های داخلی آغاز گردید مانند سایر هموطنان تصمیم به ترک وطن گرفتم و به المان پناهنده شدم کشور ایکه یک سال قبل هر دو المان شرق و غرب با هم یکجا شده واستقلال کامل خود را بدست آورده بودند

از یکطرف بلوک شرق در حال تجزیه و فروپاشی قرار داشت که از بطن ان دولت های جدید در نقشه سیاسی جهان اضافه میگردد و از طرف دیگر جهان غرب از طریق یکجا شدن و ادغام با هم متحد شده میرفتند

در این حالت نوسانات از زمان مکتب در کابل وبعدا در هنگام تحصیل در یونورستی و نیز در زمان کار در وزارت امور خارجه اوضاع سیاسی اقتصادی و اجتماعی کشور روز بروز بد تر شده میرفت .

گذشته از انگیزه های بحران داخلی کشور بیشتر انگیزه های خارجی که عامل تشدید این بحران میگردید فکر ام را بخود جلب می کرد و ان بدین معنا بود که ایا گرفتن قدرت توسط حزب دموکراتیک خلق که در غرب انرا حزب کمونیست میپنداشتند یک انقلاب بود ؟

در حالیکه نه شرایط عینی وجود داشت و نه شرایط ذهنی ، این دو شرایط جز حتمی و ضروری تیوری مارکسستی لیننیستی پنداشته شده و در روند تحولات بعدی نیز نبود آنرا تایید نمود .
براساس سر شماری نیم بند ایکه در سال (۱۹۷۳ م) انجام یافت ، نفوس کل افغانستان را تقریبا پانزده ملیون تخمین زده بودند و در مرکز یعنی کابل کمتر از یک ملیون نفر زندگی میکردند و متبای در اطراف بودند تقریبا ۴۴ هزار گارگر و حدود ۶۷ هزار دهقان در افغانستان موجود بود و اکثریت مردم نیز از تحصیل محروم و نیز بیسواد بودند

دوم اینکه اتحاجماهیروشوری سابق به کدام اساس و مقررات بین المللی به افغانستان لشکرکشی نمود ؟ سوم اینکه چه رولی را « مجاهدین » در تجزیه شوری سابق داشتند ؟ بسیاری از مجاهدین سابق حتی امروز عامل فروپاشی شوری را همانا مجاهدین میپندارند در حالیکه مشکلاتی داخلی انکشور ان دولت را به فروپاشی کشانید که تمرکز این رساله بیشتر به همین موضوع معطوف گردیده است .

در یاداشت جناب دوکتور نارون به ایجاز پنج بخش کتاب چنین معرفی شده است :
بخش اول :

از دید حقوق بین الدول عمومی عناصر متشکله یک دولت چه بزرگ چه متوسط و یا هم کوچک همانا سرزمین ، مردمان ان یعنی نفوس و سیستم سیاسی که شامل قوه اجراییه ، قوه مقننه ، قضاییه وارگانهای امنیتی میشود را تشکیل میدهد .

این رساله در قدم نخست بررسی ایجاد امپراطوری بزرگ تزار روس پرداخته و بعدا به فروپاشی ان امپراطوری در بخش دوم ایجاد اتحاجماهیروشوری را بررسی میگیرد طوریکه همه میدانند بعد از فروپاشی روسیه تزاری کشور های جدید در مناطق بخش اروپایی آسیایی بالتیک و ناحیه قفقاز براساس حق خود ارادیت مستقل شدند

اینکه چگونه این کشور ها دوباره از طریق ایدیالوژی و فشار از طرف حزب کمونیست با هم یکجا و اتحاجماهیروشوری سابق را ساختند سیاست داخلی شوری در قبال ایالات ها چگونه بود سیاست خارجی انکشور در قاره اسیا اروپا و قاره های دیگر و همچنان سیاست انکشور در زمان جنگ سرد بخش سوم که مبحث مهم این رساله میباشد ارتباط میگیرد به مداخله نظامی شوری در افغانستان وعکس العمل های داخلی و خارجی علیه انکشور
بخش چهارم ارتباط دارد به بقدرت رسیدن میخاییل گورباچف در سال (۱۹۸۵ م) و افکار وی

بخش پنجم کودتا اگست و آغاز خود کشی سیاسی اندولت و در نهایت بوجود آمدن دولت های جدید و مشکلاتی بعدی از قبیل مشکل شناخت دول جدید ، تعیین سرحدات مشکلاتی حقوقی با دول مابعد و حقوق اقلیت ها

پروفیسر ویرنر از یونورستی آمستردام و استاد رهنما در معرفی کتاب یاداشت با اهمیت در باره این اثر به زبان انگلیسی نوشته است که انرا از صفحه نهم کتاب با خواننده عزیز شریک مینمایم:

This book provides a highly interesting analysis of the biggest political events of the late 20th Century, the breakdown of the Soviet-Union and the subsequent transformations in the geo-political landscape. Partly drawing on his own, first-hand experiences, Dr. Sultan Hamid Narwan explores the Soviet intervention in

Afghanistan, and traces the broader international ramifications of this intervention. However, his ambitions reach beyond a historical analysis of the rise, transformation and implosion of the Soviet-Union. Dr. Sultan Hamid Narwan also takes up issues related to political theory and international law, in particular those pertaining to state formation, self-determination and state succession. All of these topics can only be understood in specific political contexts in which they arise and are invoked. One of the merits of this book is exactly that: providing a contextualized analysis of some of the core principles of international society, against the background of major political transformations.

Prof. Dr. Wouter G. Werner
Vrije Universiteit, Amsterdam

اثر محترم سلطان حمید نارون فرزند حقوقدان فقید عبدالحمید نارون ابوی متولد ماه مارچ (۱۹۶۰ م) می باشد ، فارغ لیسه عالی حبیبیه و تحصیلات عالی خود را در رشته حقوق بین الدول در شهر باکو آذربایجان انجام داده و تا سال (۱۹۹۲ م) بحیث دیپلمات در بخش های مختلف وزارت خارجه ایفای وظیفه نموده است .

این دانشمند کوشا در دوران مهاجرت و در سال (۲۰۰۵ م) دوکتورای خویشرا در عرصه سیاست بین المللی از یونیورسیتی هاگن کشور جرمنی بدست آورده و اکنون بحیث پژوهشگر در یونیورسیتی (VU) امستردام ایفاً وظیفه مینماید .

از خامه توانای محقق گرامی دوکتور نارون ابوی اثار متعددی حقوقی به لسانهای دری ، روسی ، انگلیسی و جرمنی بنشر رسیده است و دو کتاب شان :

-مصونیت های دول در چوکات حقوق بین الدول
-رول شخصیت های سیاسی افغانستان در بازی بزرگ
آماده چاپ است .

کتاب " دولت و حقوق بین الدول " که توسط جناب تمیم ابوی برکه اراپی و در صد صفحه از طرف موسسه انتشاراتی " شاهمامه " با قطع و صحافت مرغوب بچاپ رسیده رسیده است . این کتاب با محتوی بلند علمی در پنج فصل موارد بسیار با اهمیت را بررسی نموده است ، که سال گذشته در معرفی آن نوشته بودم که لینک انرا با دوستان شریک مینمایم و مطالعه این کتاب را که به زبان دری است به همسلکان توصیه مینمایم.

جناب دوکتور نارون ابوی بمتابه دانشمند متجرب که تجربه سیستم های مختلف سیاسی جهان را دارد و بر مبنای مطالعه و پژوهش گسترده خود ، در اوار شان ارزیابی های دقیق از چگونگی انکشاف اوضاع افغانستان نموده ، که خواننده را به درك دقیق و بهتر سیر حوادث و عوامل شکست اشنا می سازد ، که سیر حوادث بعدی صحت آنرا ثابت ساخته است :

"بعد از مداخله نظامی ، افغانستان به مرور زمان متاسفانه با بدسترس قراردادن سلاح در جریان مداخله نظامی به افراد غیر مسؤل و ماندن این سلاح ها بعد از سرنگونی طالبان از یکطرف و از طرف دیگر با سیاست (Dolar Diplomacy) و سؤ استفاده اکتور های داخلی از کمک های خارجی ، کشت و قاچاق مواد مخدره و غیره مسایل منفی افغانستان را باز به مرحله بحرانی تر یعنی به (Faild Statet) مبدل کرد که تا امروز ادامه دارد . " (بنقل از صفحه ، ۶۸ کتاب دولت و حقوق بین الدول)

انچه آثار جناب دوكتور نارون ابوى را جسته ميسازد ، رعايت روش دقيق استفاده از مأخذ است كه به صورت مشروح در اخير كتاب درج گرديده و مابين اهميت اكاديميك اثر مى باشد .
از انجايكه نويسنده گران ارج كتاب (خودكشى سياسى اتحاد جماهير شوروى و تولد كشورهاي مستقل جديد) شخصيت فرهنگى و شاعر است ، منحيث حسن ختام ابياى از شعر " صلح " ايشان را با خواننده عزيز شريك مى نمايم :

تخم برابرى كه به دوران بكاشتيم
صلح و صفا به زاده انسان بكاشتيم
عشق بشر به صفحه رنگين روزگار
با خط و خال تيره به پيمان بكاشتيم
سوگند ماست صلح و ترقى و زندگى
اين ها عقيده هاست كه در جان بكاشتيم
صلح است افتخار شكوه جهانيان
اين درس اب ديده به وجدان بكاشتيم

ختم

با حرمت
مير عبدالواحد سادات
رئيس انجمن حقوقدانان افغان در اروپا